

KYSTVERKET

Midt-Norge

Osen kommune
Rådhusveien 13
7740 STEINSDALEN

Deres ref.:

Vår ref.:
2018/3245-8

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Børre Tennfjord

Dato:
21.05.2019

Uttalelse til Kommuneplanens arealdel for Osen kommune 2019 - 2030 - Osen kommune - Trøndelag fylke.

Kystverket har mottatt Osen kommunes forslag til kommuneplanens arealdel for 2019-2030 til behandling og uttalelse.

Osen formannskap vedtok i møte 08.mai 2019 å legge frem forslag til kommuneplanens arealdel for 2019-2030 til høring og offentlig ettersyn, med en frist merknader og eventuelle innsigelser fastlagt til den 28.juni 2019, jf. plan – og bygningsloven §11-14.

Om planforslaget

Den formelle arealplanen består av følgende dokumenter:

1. Planbeskrivelse av kommuneplanens arealdel 2019-2030, datert 08.05.19.
2. Arealplankart med soner, datert 01.04.19.
3. Planbestemmelser og retningslinjer for arealdelen 2019-2030, datert 08.05.19.
- 4: Innspill, konsekvensutredning og ROS-analyse for arealdelen 2019-2030, datert 08.05.19.

Kommuneplanens arealdel er en videreføring av gjeldende kommuneplan og dermed også en oppfølging av Osen kommunes samfunnsdel og mål. Den er ment å angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og instituerer og viderefører rammer og betingelser for nye tiltak som iverksettes.

Kommuneplanens arealdel er resultatet av en planprosess som startet med fastsettelse av et planprogram. Planprogrammet fastla hvilke utredninger og dokumentasjonskrav som stilles til planforslaget. Utarbeidet planforslag er sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn før planforslaget bearbeides og sluttbehandles i kommunestyret.

Det er knyttet en rekke kriterier for ivaretagelse av ulike hensyn ved arealbruk og arealutvikling. Nasjonale føringer gjennom statlige bestemmelser og retningslinjer, fylkesplaner, regionale planer og utredninger, kommunens egne strategiske beslutninger nedfelt i planprogram, konsekvensutredninger og analyser, er alle forutsetninger som danner et samlet utgangspunkt og en basis for utarbeidelse av arealplanen.

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Kommentarer til kommuneplanens arealdel

Kystverkets gjennomgang av planforslaget er i all hovedsak koblet til sjøarealene i planen og de sjønære arealene som har en viss påvirkning på ferdselsmessige forhold. Våre kommentarer er knyttet til disse forholdene.

Vi har tidligere gitt generelle kommentarer i tilknytning til oppstartsvarsel av planarbeidet og i forbindelse med fastsettelse av planprogrammet. Vi tar ikke opp igjen disse innledende bemerkningene, men legger til grunn en oppfølgende kommentering i samme struktur og inndeling.

Vi ser av forslaget at man har videreført de tre prioriterte hovedtemaene i arealplanvarselet; omsorg, vekst og folkehelse;

Vekst i innbyggertallet, få flere unge voksne til å flytte tilbake, være et attraktivt sted å flytte til for innvandrere, gjøre folk i stand til å ha aktive, selvstendige liv og gi omsorg der det trengs, bedring av fysisk og psykisk helse, gi barn og unge mestringsfølelse.

Stedsutvikling;

Vekst i næringslivet, livskraftige bygder/attraktive steder, stolthet over heimlassen sin: «Kry tå der æ kjæm fra»

og

samarbeidsretning;

Ta initiativ, avklare samarbeidsretning, i størst mulig grad tilby basistjenester til innbyggerne lokalt.

Arealdelen skal tilrettelegge for en måloppnåelse innen disse temaene. I tillegg har man særlig fokus på at arealdelen skal omfatte sjødelen.

Vi følger opp disse temaene og de fokusområdene som kommunen vurderer særskilt og som Kystverket mener bør tilrettelegges for i en bearbeiding av areal sjø- og kystarealet i Osen kommune.

Lov om havner og farvann

Ny Lov om havner og farvann ble gjort gjeldende fra 1.1. 2010. Dette innebar en viss endring av kommunenes forvaltningsansvar og myndighet i egne sjøområder, jf. §§ 7 og 9 i ny lov.

Plikter som blir pålagt kommunen i den nye loven, omfatter spesielt en plikt til å sørge for sikkerhet og fremkommelighet i eget sjøområde. Vi ser at det er satt et generelt planfritak for regulering av småbåthavner i sjøarealet, for deretter å sette inn særkrav til tiltaks-etableringen. Vi mener det kan by på vanskeligheter å binde opp anleggstiltak i sjøarealet gjennom regler som ikke er tilknyttet reguleringsbestemmelser om lokalisering, plassering, utforming og bruk.

På generell basis vil vi også påpeke at det ikke er åpning for å etablere verken ferdselsforbud eller ankringsforbud gjennom planbestemmelser. Dette må komme som et resultat av en lokal forskrift, jf. havne og farvannslovens §§ 13 og 14.

Plan- og bygningsloven

Generelt ber vi om at det blir tatt hensyn for å gjøre sjøarealene sikre, gjennom bruk av PBL som gjennomgående grunnlag for planetableringen. Man ser tydelig at kommunen har et ønske om å forvalte sjøarealene i tett dialog og samvirke med sentrale og relevante sektormyndigheter og opptredende næringsinteresser.

Åpenbare plankonflikter i sjøarealene ser man ikke mye av i den forelagte rulleringen av kommuneplanens arealdel for Osen. Kommuneplanens bestemmelser om generelt planfritak for regulering av småbåthavner kan imidlertid føre til krevende tiltaksbehandlinger, da man ikke har etablert formålsavklaring i overgangen mellom sjø og land. Bestemmelser om tillatte utfyllinger og terrenginngrep, samt dybdeforhold og mudringsbehov, er ikke tatt med i vedtektenes spesifikke utbyggingskrav, se pkt 5.3.1. Vurdering av adkomst fra sjø- og landsiden, samt parkeringsbehovet på land er heller ikke vurdert og tatt stilling til. Etter det vi kan se, skal dette gjennomgås i tiltaksbehandlingen. Det er i de generelle bestemmelsenes kap. 1, satt inn krav om foreliggende reguleringsplan for denne type anleggstiltak. Det er i pkt.1.1.1 ikke etablert unntak for småbåthavner. Det foreligger dermed en motsigelse som krever justering/korrigerende.

Likeså er det tatt inn generelt reguleringsfritak, samt tilhørende særbestemmelser for etablering av enkeltstående naust i strandsonen og formålsbestemt gjennom kommuneplanens arealdel. Dette kan både forstås og aksepteres da tiltakene er små og detaljbestemmelsene omfattende. I tillegg vil denne type etableringer foregå som individuelle tiltak og ikke en massiv utbygging. Forholdene reguleres gjennom planbestemmelsenes pkt.2.3.4, men skulle vært oppført som unntak under generelle bestemmelser, pkt. 1.1.

Vannforskriften og EUs vanndirektiv

Vannforskriften er den norske gjennomføringen av EUs direktiv for vannforekomster. Dette er et av EUs viktigste miljødirektiv. Hovedformålet med direktivet er å sikre god miljøtilstand i vannforekomster, både i vassdrag, grunnvann og kystvann. Dette skal gjøres gjennom å forebygge ytterligere forverring av kvalitet, bedring av tilstand og fremme bærekraftig bruk av vannressursene.

Arealdelens planbestemmelser inneholder få krav i forhold til sikring av vannforekomster, herunder forholdsmessige og avbøtende tiltak for sikring av miljøtilstanden i strandsonen ved utbyggingstiltak.

Naturmangfoldloven

Med lov av 19.06.2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) har vi fått felles retningslinjer for hvordan beslutninger fattet ved utøving av offentlig myndighet skal synliggjøre hvordan naturmangfold er vektlagt og vurdert.

Planen har tatt inn elementer som tilsier at forslag som berører natur skal vurderes etter naturmangfoldloven og at vurderinger knyttet til grønne verdier skal inngå i planbeskrivelsen. Reguleringsplaner skal vise hvordan disse verdiene skal ivaretas og sikre naturmangfoldet i definerte tiltak. Likeså har en i konsekvensutredningen lagt føringer for etterbehandling gjennom regulering av områder og belastede økosystem.

Naturmangfoldet er i arealplanforslaget blant annet gjennomgående videreført og etablert som aktuelle båndleggingssoner. Man har generelt sett sikret vurderingskriterier i tilknytning til naturmangfoldlovens §7, jf. §§8-12 ved skriftlighet og dokumentasjonskrav. Det er noen få, men viktige områder i Osen kommune er sikret gjennom bestemmelser i tilknytning til områdevern. Disse områdene blir videreført i revidert plan.

Sjøarealer generelt

Sjøarealene i Osen kommune er gjennom denne rulleringen satt i fokus og er ment å være detaljert og dimensjonert. I planutkastet har man definert sjøen hovedsakelig som allmenn, til bruk og vern med tilhørende strandsoner. I tillegg er det et større innslag av areal som fremtidig kombinerte formål i sjø og vassdrag. Utover dette er det i sjøområdet arealplanlagt

mindre enbruksfelt for farled, fiske, strandsoneorientert friluftsmål i vann, naturområder, samt områder til småbåthavn og fremtidige akvakulturanlegg.

Vi har ingen avgrensende kommentarer til formålsbruken, men konstaterer at man legger opp til relativ større økning i nye lokasjoner av oppdrettsanlegg. Likeså konstaterer vi at kommunen i plansammenheng prioriterer naturinteresser og opprettholdelse av eksisterende tilstand og naturverdi, både gjennom planbeskrivelse, plan og vedtekter.

Videre er det knyttet en gjennomgående sammenheng til kommende kystsoneplan for Namdalen, noe som Osen kommune er en del av. Areal spørsmål i sjøområdet vil kunne avklares sammenfallende også i denne. Det må i uansett legges en føring om at de to planene skal koordineres og sammenfalles. Jeg regner videre med at kommuneplanens arealdel blir sett på som retningsgivende for etableringen av den noe senere og regionale sjøområdeplanen.

Farled

Sjøområdene i Osen er bestående av tre gjennomgående hovedleder og to bileder. Kystverket har ansvar for de overordnede farledene på sjø og installasjonene knyttet til disse. Lokale leder har i mange tilfeller stor lokal betydning og bør tas hensyn til i den kommende arealrulleringen. Viktige lokale leder er som oftest vist i sjøkartene, men ligger ikke alltid innenfor farledsarealet som Kystverket har myndighet over i medhold av Farledsforskriften.

Det er vanlig at farledene blir fremstilt på plankartet med linjesymbol, så også i Osen. Havområdene i og utenfor kommunen, er belastet med forskjellige typer sjøtrafikk. Det dreier seg hovedsakelig om stykkgodstrafikk, men også innslag av de fleste andre kategoriserte transporttyper. Det er passasjertrafikk, herunder cruisegjennomfart, offshore supply, containertrafikk, tankfartøyer og kjøl-/fryseskip. Mesteparten av trafikken er fordelt mellom Asenleia og Hepsøyrevet, samt i noen grad gjennom hovedleden i Frohavet.

Vi ser at fremtidige arealdisponeringer i sjøområdet har til hensikt å la hoved- og bileder bli hensyntatt som prioriterte ferdselsområder. Transportårene på sjøen er ikke vesentlig hindret av planlagte fortøyninger, lektere, prammer, oppdrettsanlegg m.v. I planforslaget er det tatt høyde for ferdselsmessige prioriteringer og vi ser at virkningen på aktuelle tiltak er tatt inn i vurderingene, hhv. planbestemmelsenes kapitler.

Vi mener at man under ferdselsformålet også skulle inkludere aktuelle og viktige ankringsfelt, som det i Osen er ett av. Dette er lokalisert utenfor Strand havn og i tilknytning til Hepsøyrevet hovedled. Det bør tilknyttes restriksjoner til bruken av arealet i vedtektene.

Maritim infrastruktur

Generelt kan man si at hav- og fjordområdene ved Osen er tilrettelagt med nødvendige, aktuelle og relevante merker og lysanlegg, dimensjonert og fysisk tilpasset transportkorridorene og farvannet spesielt.

Det er i planbestemmelsenes kapittel 5 om *Sjø og vassdrag*, tatt inn kriterier for avklaring av tiltak som skal prioritere sjøveis ferdsel m.v. I forbindelse med utbyggingsplaner må bygg, installasjoner og lignende heller ikke føres opp slik at de kan komme til å skjerme for aktuelle og nødvendige navigasjonsinstallasjoner. Vi kan ikke se at dette momentet er drøftet i planens styrende dokumenter, men det er tatt inn i den generelle beskrivelsen av vedtektene at i disse sjøområdene er det ingen restriksjoner på arealbruk. For sikker ferdsel og navigasjon er det ønskelig med god avstand fra hvit sektor til eventuelle tiltak i sjøarealene, særlig for hvit sektor som ligger i viktige hoved- og bileder. Planforslaget må gjennom denne rulleringen i vareta disse hensynene.

Beredskapsmessige hensyn, ROS- arbeid

I planarbeidet må man se om det er behovet for vurdering av trygghet og forurensing knyttet til ulykker/uhell i hoved- og biled og hva konsekvensene vil være for næringsinteresser, samfunn og natur. Planforslaget har behandlet dette under diverse avsnitt i planbeskrivelsen og legger vurderinger tilknyttet den overordnede ROS-analysen, sammen med bl.a. konsekvensutredning til grunn for å fremføre planforslaget.

Næringsareal til sjø

I kommuner med tilgang til sjøareal, vil det ofte være behov for etablering av fremtidige industriområder med havn og tilknytning til sjøkorridorer. I arealplanleggingen bør man ta hensyn til at den fremtidige varetransporten på sjø vil kunne øke og at godsoverføringen må ha tilstrekkelig landareal for å kunne håndtere bl.a. varedistribusjon. Det kan derfor være nødvendig å få avsatt åpne og tilgjengelige fellesområder nær sjø for plassering av lastbærere, omlasting, lossing til kai med gode dybdeforhold.

Kommunen har i planforslaget konkludert med at det ikke foreligger behov for ytterligere avsetting til fremtidige næringsarealer, verken på land eller i strandsonen.

Havbruk

Kommunen har i planforslaget vist særlig oppmerksomhet omkring arealdisponering til akvakultur og havbruk og tilrettelagt 11 nye og mulige lokasjoner for anlegg. Med plan- og bygningslovens arealbrukskategorier er det fullt mulig å håndtere denne aktiviteten i sjøarealene i forhold til annen bruk og ferdsel, fiskeri og annen maritim virksomhet. Planforslaget synliggjør på sett og vis dette. Det er verdt å legge merke til den todimensjonale arealbruken i sjø, der ulike aktiviteter kan etableres på samme arealflate om de forholdsvis etableres på sjøbunnen, i vannsøylen eller på overflaten.

I tillatelsen til akvakultur blir det ofte fra Kystverkets side, satt vilkår om at anleggenes opphaltau skal trekkes inn til anleggets rammefortøyinger og at fortøyingblåser skal være trukket nærmest mulig inn til anlegget. Vilkårene blir satt med hensyn til ferdsel og trygghet samt for å redusere arealet anleggene legger beslag på. Kystverket vil også minne om at anleggenes overflateplassering i utgangspunktet ikke må komme i konflikt med hvit lyktesektor, samt at plasseringen skal være i god avstand fra ankringsområde, farled, nødhavner og områder med kabler og rør i sjø.

Kystverket gjør også oppmerksom på at søknad om plassering/lokalisering av akvakulturanlegg, alltid skal behandles av Kystverket, jf. HFL og tiltaksforskriften. Dette ser vi er tatt inn i forslaget til planvedtekter. Plassering av sjøanlegg er videre et tiltak etter havne- og farvannsloven og skal ha en tillatelse etter dennes §27.

ISPS

I tråd med forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger m. v. skal det utarbeides sårbarhetsvurdering og sikringsplan for hver havn/ havneterminal. I havner er det havnesikringsmyndighetene som er ansvarlig for utarbeidelse og gjennomføring av omtalt tiltak. For havneterminaler er det terminaleier som er ansvarlig myndighet.

Sårbarhetsvurderinger og sikringsplanar skal godkjennes av Kystverket og et godkjenningsbevis (Statement of Compliance) blir utstedt. Godkjente havneterminaler og havner blir innrapportert til IMO og til EU. I planområdet er det registrert ett slikt havneanlegg og det er Nord-Fosen Pukkverk AS sitt anlegg i Hopsfjorden.

Generelle merknader

Forslaget til kommuneplanens arealdel for Osen kommune omfatter i all hovedsak flerbruks landområder med relativt store innslag av sjøareal der man har en blandet fremstilling av flerbruksareal og enbruksareal.

Innslaget av fortsatt gjeldende arealplaner er relativt beskjedent. Rekkevidden av arealplanforslagets føringer og bestemmelser er gjort rede for i planbeskrivelsen og man har etablert avgrensninger for fremtidens tiltak i en kombinasjon med behovet for stedbunden og lokal tilpasning.

Kystverket har ingen avgrensende merknader til arealbruk eller prinsipp for rulleringen. Vi har noen få kommentarer til foreslåtte planbestemmelser med tilhørende retningslinjer og herunder fritak for reguleringsplikten. Disse er imidlertid fremsatt i saksutredningen foran og gjentas ikke.

I tillegg vil vi understreke de aktuelle føringene for koordinering av arealplanene for land og kommende sjøområdeplan.

Med hilsen

Harald Tronstad
regiondirektør

Børre Tennfjord
sjefingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fylkesmannen i Trøndelag
Trøndelag fylkeskommune
Fiskeridirektoratet Region Midt
Norges vassdrags- og energidirektorat
Region Midt-Norge
Statens vegvesen Region Midt

Postboks 2600
Fylkets hus, Postboks 2560
Postboks 185 Sentrum
Postboks 5091, Majorstuen
Fylkeshuset

7734	STEINKJER
7735	STEINKJER
5804	BERGEN
0301	OSLO
6404	MOLDE

Vedlegg: